

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 053 Психологія

Освітня програма: «Психологія»

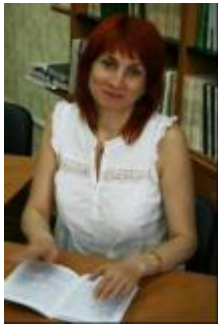
Рік навчання: 1, семестр 1

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання – українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Гейко Світлана Миколаївна, канд. філос. наук, доцент
кафедри філософії та міжнародної комунікації

Кафедра філософії, корпус 3, к. 125, тел.

svetageiko@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=855>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформулювати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетського підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення. Вивчення комплексу загальних принципів, правил та методів пізнавальної діяльності (гносеологія) сприяє розвитку здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням практичних життєвих та наукових завдань. Вивчення дисципліни певною мірою пов'язане зі знаннями інших гуманітарних дисциплін, особливо з політологією, соціологією, історією України, психологією тощо.

Дисципліна складається з чотирьох змістових модулів: «Філософська пропедевтика», «Історичні типи філософії», «Онтологія», «Гносеологія», «Соціальна філософія та філософська антропологія». Вони передбачають розгорнутий розгляд таких проблем, як історичний аналіз специфіки самоздійснення філософії в різних культурах, в тому числі української філософії, проблеми буття та пізнання світу, дослідження проблем суспільного буття, морально-етичної, психологічної, релігійної, естетичної свідомості.

Мета вивчення дисципліни:

розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Завдання вивчення дисципліни:

- розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини;
- надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії;
- окреслити специфіку та межі філософського знання;
- прищепити культуру філософського теоретичного мислення;
- сформувати здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальні філософські проблеми з розв'язанням завдань психології;
- сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

Передумови вивчення курсу Вивчення курсу передбачає, що у вас сформований світогляд на рівні світорозуміння, здатність пояснити на теоретичному рівні базові поняття «світ», «людина», «суспільство», «особистість», «культура». Також потрібні знання з логіки, які дозволяють мислити абстрактно та критично висловлювати власну думку.

Відповідно до ОП «Психологія» навчальна дисципліна забезпечує формування ряду загальних та спеціальних/фахових компетентностей:

- ЗК 1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК 5 Здатність бути критичним і самокритичним
- ЗК 6 Здатність приймати обґрунтовані рішення
- ЗК 7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 8 Навички міжособистісної взаємодії
- ЗК 10 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 11 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- СК 1 Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

- СК 2. Здатність до ретроспективного **аналізу** вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ
- СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел
- СК 7 Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації
- СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики
- СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Програмні результати

- ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання
- ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
- ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога
- ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1 ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ФІЛОСОФІЇ				
Тема 1. Сутність філософії. Сучасне світорозуміння як основа життєвої активності	2/2/4	Знати базові філософські поняття Вміти визначити власний світогляд Аналізувати етапи формування світогляду Розуміти особливості різних типів світогляду Розрізнити світо відчуття , світосприйняття та	Здача семінару № 1. Написання доповідей, підготовка презентацій. складання інтелектуальної карти Виконання самостійної роботи № 1. (в.т.ч. в elearn): Написання есе	7 балів: 5 2 3 бали

		світорозуміння, буденний та теоретичний світогляди Застосовувати набуті знання до аналізу життєвої активності		
Тема 2. Філософія Давнього світу Антична філософія.	2/2/4	Знати світові історико-філософські традиції Аналізувати та розрізнати особливості східної та західної філософії Розуміти специфіку формування кожної	Здача семінару № 2. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи № 2. (в.т.ч. в elearn): Написання конспекту	5 балів: 5 балів
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	2/2/4	Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії Вміти виділяти характерні риси кожної з них Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування Розуміти зв'язок між культурної традицією та стилем філософствування	Здача семінару № 3. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи № 3. (в.т.ч. в elearn): Написання конспекту або есе	5 балів: 5 балів

		<p>Розрізняти християнську та світську філософію</p> <p>Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів</p>		
<p>Тема 4.</p> <p>Філософія Нового часу та Просвітництва</p>	2/2/4	<p>Знати особливості філософії Нового часу</p> <p>Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст.</p> <p>Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання</p> <p>Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду</p> <p>Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні</p>	<p>Здача семінару № 4.</p> <p>Написання доповідей, підготовка презентацій.</p> <p>Виконання самостійної роботи № 4. (в.т.ч. в elearn):</p> <p>Написання есе</p>	<p>5 балів:</p> <p>5 балів</p>
<p>Тема 5.</p> <p>Німецька класична філософія</p>	2/2/4	<p>Знати особливості німецької класичної філософії</p> <p>Аналізувати внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії</p> <p>Розуміти сутність діалектики як вчення та як</p>	<p>Здача семінару № 5.</p> <p>Написання доповідей, підготовка презентацій.</p> <p>Виконання самостійної роботи № 5. (в.т.ч. в elearn):</p>	<p>5 балів:</p> <p>5 балів</p>

		методу пізнання Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи	Написання есе	
Тема 6. Некласична філософія XIX-XX ст.	2/2/4	Знати особливості та школи некласичної філософії Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки Розрізняти традиції сцієнтизму та антисцієнтизму	Здача семінару № 6. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи № 6. (в.т.ч. в elearn): Написання есе, тез	5 балів: 5 балів
Тема 7. Українська філософія	2/2/4	Знати етапи формування та представників української філософії Аналізувати зв'язок між стилем філософствування та українськими культурними традиціями Розуміти особливості української філос.думки Розрізняти ідеї видатних українських філософів Застосовувати	Здача семінару № 7. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи № 7. (в.т.ч. в elearn): Написання конспекту, есе Виконання модульної контрольної роботи 1.	5 балів: 5 балів 30 балів

		набуті знання для визначення місця укр. філософії у світовій		
Модуль 2. ОНТОЛОГІЯ				
Тема 8. Філософське вчення про буття	2/2/4	Знати основні поняття філосо- фії про буття Аналізувати зв'язок онтології та науки Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем Розрізнити проблеми буття світу та людини	Здача семінару № 8. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи № 8. (в.т.ч. в elearn): Написання есе	20 балів: 15 балів
Тема 9. Свідомість як фундаментальна категорія філософії та психології	2/2/4	Знати основні поняття з теми Аналізувати структуру психіки та свідомості людини Розуміти логіку процесу формування людської свідомості та самосвідомості особистості Розрізнити типи свідомості Застосовувати набуті знання в особистому житті	Здача семінару № 9. Написання доповідей, та підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи № 9. (в.т.ч. в elearn): Написання есе Виконання модульної контрольної роботи 2.	20 балів: 15 балів 30 балів
Модуль 3. ГНОСЕОЛОГІЯ				
Тема 10.	2/2/4	Знати основні поняття з теми	Здача семінару № 10.	20 балів:

<p>Теорія пізнання</p> <p>Психологія пізнавальних процесів</p>		<p>Вміти визначити основні структурні елементи пізнання</p> <p>Аналізувати форми чуттєвого та раціонального пізнання, сприйняття як основну форму пізнання</p> <p>Розрізняти психічне відображення та його активність</p> <p>Розуміти психологію пізнавальних процесів</p>	<p>Написання доповідей, підготовка презентацій.</p> <p>Виконання самостійної роботи № 10. (в.т.ч. в elearn):</p> <p>Написання есе</p>	<p>15 балів</p>
<p>Тема 11.</p> <p>Наукове пізнання</p> <p>Філософія психології</p>	<p>2/2/4</p>	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти визначити наукові та ненаукові методи пізнання</p> <p>Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання</p> <p>Розуміти особливості філософії психології</p> <p>Аналізувати основні етапи розвитку філософії психології</p> <p>Застосовувати набуті знання для зростання</p>	<p>Здача семінару № 11.</p> <p>Написання доповідей, підготовка презентацій.</p> <p>Виконання самостійної роботи № 11. (в.т.ч. в elearn):</p> <p>Написання есе</p> <p>Виконання модульної контрольної роботи 3.</p>	<p>20 балів:</p> <p>15 балів</p> <p>30 балів</p>

		<p>Розуміти особистісний смисл як основний критерій внутрішнього світу людини</p> <p>Розрізняти структуру особистості</p> <p>Застосовувати набуті знання для власного особистісного розвитку</p>		
<p>Тема 14.</p> <p><u>Аксіологія:</u> цінність буття та буття людини</p>	2/2/4	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти формулювати базові цінності буття та буття людини</p> <p>Аналізувати сучасні аксіологічні проблеми</p> <p>Розуміти цінність буття у цілому та буття людини зокрема</p> <p>Розрізняти сучасні аксіологічні принципи</p> <p>Застосовувати знання сучасних аксіологічних цінностей у власному житті</p>	<p>Здача семінару № 14.</p> <p>Написання доповідей, підготовка презентацій.</p> <p>Виконання самостійної роботи № 14. (в.т.ч. в elearn):</p> <p>Написання есе</p>	<p>10 балів:</p> <p>10 балів</p>
<p>Тема 15.</p> <p>Філософія моралі</p>	2/2/4	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти визначити підстави та походження</p>	<p>Здача семінару № 15.</p> <p>Написання доповідей, підготовка</p>	10 балів:

		моралі Аналізувати теорії моралі на основі опрацювання філософських і психологічних концепцій. Розуміти сутність основних елементів моралі Розрізняти позиції провідних вітчизняних та іноземних філософів та психологів до поняття мораль і його похідних. Застосовувати знання взаємозв'язку та взаємозалежності між етикою і психологією як у трактуванні понять, так і в дослідженні морального становлення особистості.	презентацій. Виконання модульної контрольної роботи 4.	30 балів
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може

відвідування:	відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
----------------------	--

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано